

Lieta C-267/08

SPÖ Landesorganisation Kärnten

pret

Finanzamt Klagenfurt

(Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

PVN – Ties?bas atskait?t samaks?to priekšnodokli – “Saimnieciskas darb?bas” j?dziens – Politiskas partijas re?ion?l? organiz?cija – Rekl?mas darb?bas par labu partijas viet?j?m organiz?cij?m – Ar š?m darb?b?m saist?tie ie??mumi, kas p?rsniedz izdevumus

Sprieduma kopsavilkums

Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Saimniecisk? darb?ba Sest?s direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkta noz?m?

(Padomes Direkt?vas 77/388 4. panta 1. un 2. punkts)

Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 4. panta 1. un 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ?r?j?s rekl?mas darb?bas, ko veic dal?bvalsts politisk?s partijas da?a, nav j?uzskata par saimniecisku darb?bu. Faktiski š?das darb?bas ne?auj g?t past?v?gus ien?kumus, vien?gie ie??mumi, kam ir past?v?gs raksturs, ir no publisk? finans?juma un min?t?s partijas biedru dal?bas maks?m, un tos it ?paši izmanto, lai segtu zaud?jumus, ko izraisa ?r?j?s rekl?mas darb?ba. T?d?j?di ar š?d?m rekl?mas darb?b?m politiska partija veic komunik?cijas darb?bas, ?stenojot savus politiskos m?r?us, kas v?rsti uz to, lai t? k? politiska organiz?cija izplat?tu savas idejas. Veicot šo darb?bu, min?t? politisk? partija tom?r nepiedal?s nek?d? tirg?.

(sal. ar 21., 23. un 24. punktu un rezolut?vo da?u)

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2009. gada 6. oktobr? (*)

PVN – Ties?bas atskait?t samaks?to priekšnodokli – “Saimnieciskas darb?bas” j?dziens – Politiskas partijas re?ion?l? organiz?cija – Rekl?mas darb?bas par labu partijas viet?j?m organiz?cij?m – Ar š?m darb?b?m saist?tie ie??mumi, kas p?rsniedz izdevumus

Lieta C-267/08

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* (Austrija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2008. gada 16. j?nij? un kas Ties? re?istr?ts 2008. gada 20. j?nij?, tiesved?b?

SPÖ Landesorganisation Kärnten

pret

Finanzamt Klagenfurt.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js K. V. A. Timmermanss [C. W. A. Timmermans], tiesneši Ž. K. Bonišo [J. ?C. Bonichot], J. Makar?iks [J. Makarczyk] (referents), L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen] un K. Toadere [C. Toader],

?ener?ladvok?ts M. Pojarešs Maduru [M. Poiares Maduro],

sekret?rs K. Mala?eks [K. Mala?ek], administrators,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2009. gada 23. apr??a tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– *Finanzamt Klagenfurt v?rd?* – J. Vogrins [J. Wogrin], p?rst?vis, kam pal?dz G. Lakners [G. Lackner], *Rechtsanwalt*,

– Grie?ijas vald?bas v?rd? – O. Pacopulu [O. Patsopoulou], S. Trekli [S. Treklj] un V. Karra [V. Karra], p?rst?vji,

– Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – D. Triandafilu [D. Triantafyllou], p?rst?vis,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2009. gada 9. j?lija tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.; turpm?k tekst? – “Sest? PVN direkt?va”), 4. panta 1. un 2. punkta interpret?ciju.

2 Šis l?gums ir iesniegts saist?b? ar tiesved?bu starp *SPÖ Landesorganisation Kärnten*, kas ir Austrijas Soci?listisk?s partijas Karintijas [*Carinthia*] feder?l?s zemes organiz?cija (turpm?k tekst? – “*Landesorganisation*”), un *Finanzamt Klagenfurt* par noteiktu rekl?mas darb?bu, ko š? sekcija veica no 1988. l?dz 2004. gadam uz min?t?s partijas apgabala un viet?jo organiz?ciju r??ina Karintijas feder?laj? zem?, aplikšanu ar nodok?iem no pievienot?s v?rt?bas nodok?a (turpm?k tekst? – “PVN”).

Atbilstoš?s ties?bu normas

Kopienu tiesiskais regul?jums

3 PVN Sestās direktīvas 4. pants ir formulēts šādi:

“1. “Nodokļa maksātājs” nozīmē visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta.

2. Šī panta 1. punktā minētā saimnieciskā darbība aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, ieskaitot kalnrūpniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbības. Ilglaicīgā materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus arī uzskatāma par saimniecisku darbību.

[..]

5. Valstis, reģionālais un vietējais pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes, pat ja tās šo darbību vai darījumu sakarā ievieca nodokļus, iemaksas, ziedojumus vai maksājumus.

Tomēr, iesaistoties šādās darbībās vai darījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darījumiem, ja to uzlikšana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus.

[..]”

Valsts tiesiskais regulējums

4 Politisko partiju likuma (*Parteiengesetz*), kam ir konstitucionāls likuma statuss, 1. pants ir paredzēts:

“1. Politisko partiju pastāvēšana un daudzveidība ir Austrijas Republikas demokrātiskās iekārtas būtiskas sastāvdaļas [Austrijas Federācijas konstitūcijas 1. pants].

2. Politisko partiju uzdevumos tajā skaitā ietilpst daļēba politiskās gribas veidošana.

[..]”

5 Atbilstoši 1975. gada Likuma par grozījumiem nodokļos (*Abgabenänderungsgesetz 1975*)

6. pantam Federālais nodokļu likums (*Bundesabgabenordnung*) 3. panta 3. punktā paredzēto nodokļu noteikumu piemērošanas jomā pret politiskajām partijām ir jāattiecas kā pret publisko tiesību juridiskajām personām, ja tās ir juridiskas personas atbilstoši Politisko partiju likuma 1. pantam.

6 1994. gada Apgrozījuma nodokļa likums (*Umsatzsteuergesetz 1994*) 2. pants definēti uzņēmēja un uzņēmuma jēdzieni. Šī panta 3. punkts attiecas uz publisko tiesību juridiskajām personām.

7 Saskaņā ar minēto 3. punktu publisko tiesību juridiskās personas veic komercdarbību vai profesionālo darbību [...] tikai savu komercuzņēmumu ietvaros Likuma par juridisko personu iekārtas nodokli (*Körperschaftsteuergesetz 1988*) 2. panta izpratnē, ar izņēmumiem, kam nav nozīmes izskatāmajai lietai.

8 Šī likuma 2. pants publisko tiesību juridiskās personas komercuzņēmums definēts šādi:

“1. Publisko tiesību juridiskās personas komercuzņēmums ir ikviena vienība, kas

- ir saimnieciski patstāvīga un
- pilnībā vai pārsvarā kalpo ilgstošai privātai saimnieciskajai darbībai, kam ir saimnieciskā nozīme, un
- kalpo ieņēmumu vai – gadījumā, ja tas nav paredzēts dalībai vispārīgā saimnieciskajā apgrozībā, – citu saimniecisko priekšrocību gūšanai, un
- nekalpo lauksaimniecībai un mežsaimniecībai (1988. gada Ienākumu nodokļa likuma (*Einkommensteuergesetz 1988*) 21. pants).

Peļņas gūšanas nolūks nav nepieciešams. Vienbāsa darbība vienmēr ir uzskatāma par komercdarbību.

[..]

4. Komercuzņēmums ir neierobežoti uzskatāms par nodokļa maksātāju arī tad, ja tas pats ir publisko tiesību juridiskā persona.
5. Privāta saimnieciskā darbība 1. punkta izpratnē netiek veikta tad, ja darbība pārsvarā kalpo valsts varas mērķiem (valsts varas īstenošana). Valsts varas īstenošana it īpaši tiek pieņemta tad, ja attiecīgā pakalpojumi ir tīdi, kurus pakalpojumu saņēmējam ir pienākums pieņemt, pamatojoties uz likuma vai valsts iestāžu prasībām.”

Pamata prava un prejudiciālie jautājumi

9 Pamata tiesvedībā ierosināja *Landesorganisation*. Šī organizācija, kurai ir juridiskas personas statuss, veic noteiktas darbības par labu tai pakļautajam apgabalu un vietējām organizācijām sabiedrisko attiecību, reklāmas un informācijas jomā, šīs darbības tiek kvalificētas kā “rījuma reklāma”. Piemēram, tā pirka reklāmas materiālus pirms vāļošanas, ko tā pāc tam par samaksu izplatīja dažādām apgabalu un vietējām organizācijām atbilstoši to vajadzībām, un katru gadu organizācija SPÖ balli.

10 Lietas dalībnieki pamata prāvā nav vienprātis par to, vai *Landesorganisation* ir uzskatāma par nodokļu maksātāju Sestās PVN direktīvas izpratnē saistībā ar tās rījuma reklāmas darbībām, kas paredzētas subordinētajām sekcijām, un tādējādi – vai tai ir tiesības šajā sakarā atskaitīt samaksāto priekšnodokli.

11 Saskaņā ar iesniedzējtiesas konstatēto *Landesorganisation* saņemtie ienākumi laika periodā no 1998. līdz 2004. gadam galvenokārt tika gūti, izrakstot rījuma pakalpojumiem apgabala un vietējām organizācijām, kā arī pārdodot SPÖ ikgadējās balles ieejas biļetes. Savukārt tikai par nelielu daļu *Landesorganisation* izdevumu tika izrakstīti rījuma subordinētajām sekcijām. Tās galvenokārt piedalījās *Landesorganisation* izdevumu segšanā atkarībā no to iespējām – nepastāvīga iepriekš paredzēti noteikumi, kas būtu jāievēro – kā rezultātā pati *Landesorganisation* sedza lielāko daļu izdevumu saistībā ar apskatāmajām reklāmas darbībām. Tādējādi radušos zaudījumus tā varēja līdzsvarot ar līdzekļiem no publiskajām subsīdijām, biedru maksājumiem, biedru naudām un ziedojumiem.

12 Pakalpojumiem, kam nevarēja precīzi noteikt saņēmēju, tikai sēkot ar 2004. gadu, sēka izrakstīt rījuma apgabala grupām tādējādi maksājuma par “sabiedriskajām attiecībām” veidā. Maksājuma lielums bija atkarīgs, pirmkārt, no partijas biedru skaita katrā apgabalā un, otrkārt, no to parlamenta locekļu skaita, kas bija ievēlēti no šī apgabala.

13 Š?dos apst?k?os *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai Padomes Sest?s [PVN] direkt?vas [...] 4. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka politisk?s partijas tiesiski patst?v?gas feder?l?s zemes organiz?cijas [*Landesorganisation*] “?r?j? rekl?ma” (*Außenwerbung*) sabiedrisko attiec?bu darba, inform?cijas sniegšanas, partijas pas?kumu ?stenošanas, rekl?mas materi?lu pieg?žu apgabalu organiz?cij?m un ikgad?jas balles (*SPÖ* balles) organiz?šanas un r?košanas form? ir uzskat?ma par saimniecisku darb?bu, ja, ?stenojot min?t?s darb?bas, tiek g?ti ie??mumi no ar “?r?jo rekl?mu” saist?to izdevumu turpm?kas apr??in?šanas (da??j? apm?r?) t?pat tiesiski patst?v?gaj?m partijas vien?b?m (apgabalu organiz?cijas utt.) un ieejas maksas saist?b? ar balles r?košanu?”

2) Vai, nov?rt?jot, vai past?v “saimnieciska darb?ba” Sest?s [PVN] direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkta izpratn?, ir noz?me tam, ka 1) jaut?jum? min?t?s darb?bas “atspogu?ojas” feder?l?s zemes organiz?cij? un t?d?j?di ir noder?gas ar? tai? Lietas b?t?bu raksturo tas, ka šo darb?bu rezult?t?, ja ar? ne priekšpl?n?, tad tom?r k? neizb?gamas sekas, vienm?r tiek reklam?ta ar? partija k? t?da, k? ar? t?s politiskie m?r?i un uzskati.

3) Vai v?l var b?t “saimnieciska darb?ba” iepriekš min?taj? izpratn?, ja “?r?jai rekl?mai” veiktie izdevumi ilgstoši un daudzkr?t?ji p?rsniedz no š?s darb?bas g?tos ie??mumus, ko veido ie??mumi no izdevumu turpm?k?s apr??in?šanas un no balles r?košanas?”

4) Vai “saimniecisk? darb?ba” ir ar? tad, ja izdevumu turpm?k? apr??in?šana netiek veikta atbilstoši tieši saskat?miem saimnieciskiem krit?rijiem (piem?ram, izmaksu nodošana atbilstoši to izrais?šanai vai atbilstoši izmantošanai), un tas, vai un k?d? apm?r? viet?j?s organiz?cijas piedal?s feder?l?s zemes organiz?cijas izdevumos, b?t?b? ir atst?ts to pašu zi???

5) Vai “saimniecisk? darb?ba” ir ar? tad, ja rekl?mas pakalpojumu izdevumu apr??in?šana viet?j?m organiz?cij?m notiek izmaksu iekš?j?s nodošanas form?, kur apm?rs ir atkar?gs no attiec?g?s viet?j?s organiz?cijas biedru skaita, no vienas puses, un no š?s viet?j?s organiz?cijas nos?t?to deput?tu skaita, no otras puses?”

6) Vai, izlemjot jaut?jumu, vai tiek veikta saimnieciska darb?ba, piemaksas no sabiedriskiem l?dzek?iem, kuras nav uzskat?mas par ar nodokli apliekamo atl?dz?bu (k?, piem?ram, partiju atbalsts atbilstoši Karintijas *Parteienförderungsgesetz* (Partiju atbalsta likums), ir j??em v?r? t?pat k? saimniecisk?s priekšroc?bas?”

7) Gad?jum?, ja t? saucam? “?r?j? rekl?ma”, apl?kojot to atseviš?i, ir saimnieciska darb?ba Sest?s [PVN] direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkta izpratn?, vai tas, ka sabiedrisko attiec?bu darb?ba un v?l?šanu rekl?ma ietilpst politisk?s partijas darb?bas pamatjom? un ir *condition sine qua non* politisko m?r?u un satura ?stenošanai, liedz šo darb?bu kvalific?t k? “saimniecisku darb?bu”?”

8) Vai apel?cijas s?dz?bas iesniedz?jas veikt? par “?r?jo rekl?mu” d?v?t? darb?ba ir t?da, ka to var sal?dzin?t ar komerci?lu rekl?mas organiz?ciju veikto darb?bu Sest?s direkt?vas D pielikuma (10. punkts) izpratn?, un t?gad t? saturiski atbilst min?tajai rekl?mas organiz?ciju darb?bai? Ja atbilde uz jaut?jumu ir apstiprinoša, vai veikto darb?bu apjomu, ?emot v?r? konkr?to izdevumu/ie??mumu strukt?ru p?rs?dz?bas vajadz?b?m noz?m?gaj? laikposm?, var kvalific?t k? t?du, kas “nav nenoz?m?gs”?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

14 Ar saviem jautājumiem, kas apskatīmi kopā, iesniedzējtiesa būtībā vālas noskaidrot, vai Sestās PVN direktīvas 4. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka turpinās reklāmas darbības, ko veic dalībvalsts politiskās partijas daļa, ir jāuzskata par saimniecisku darbību.

15 Saskaņā ar Sestās PVN direktīvas 4. panta 1. punktu “Nodokļa maksātājs” ir ikviena persona, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta. “Saimnieciskas darbības” jēdziens minētajā 2. punktā ir definēts tādējādi, ka tas aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, it īpaši ilglaiču materiāla vai nemateriāla pašuma izmantošanu nolūkā gūt no tās ienākumus.

16 Šajā sakarā ir jāprecizē – kaut gan Sestās PVN direktīvas 4. pantā noteikta ļoti plaša PVN piemērošanas joma, šajā tiesību normā ir minēta tikai saimnieciska rakstura darbība (skat. 2007. gada 26. jūnija spriedumus lietā C-284/04 *T-Mobile Austria* u.c., Krājums, I-5189. lpp., 34. punkts, kā arī lietā C-369/04 *Hutchison 3G* u.c., Krājums, I-5247. lpp., 28. punkts).

17 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka nodokļu maksātāja jēdziena un saimnieciskās darbības jēdziena definīciju analīze parāda saimnieciskās darbības jēdziena piemērošanas jomu un tās objektīvo raksturu, jo neatkarīgi no tās mērķa un rezultāta tiek aplūkoti pati darbība (skat. tostarp 2006. gada 21. februāra spriedumu lietā C-223/03 *University of Huddersfield*, Krājums, I-1751. lpp., 47. punkts, un iepriekš minētos spriedumus lietā *T-Mobile Austria* u.c., 35. punkts, kā arī lietā *Hutchison 3G* u.c., 29. punkts).

18 No lēmuma par prejudīcīgu jautājuma uzdošanu izriet, ka pamata prāvā darbības, ko veica *Landesorganisation*, izpaudīs tādējādi, ka tika īstenotas sabiedrisko attiecību, informācijas un pasākumu organizēšanas darbības, reklāmas materiālu piegāde citām SPÖ daļēm un ikgadīgās balles organizēšana.

19 Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, ka nodokļa bāzi par pakalpojumu sniegšanu veido viss, kas tiek saņemts kā atlīdzība par sniegto pakalpojumu, un tādēļ par pakalpojumu sniegšanu nodokļus piemēro tikai tad, ja pastāv tieša saikne starp sniegto pakalpojumu un saņemto atlīdzību. No tā izriet, ka pakalpojumu sniegšana tiek veikta “par atlīdzību” Sestās PVN direktīvas 2. panta 1. punkta izpratnē un tādējādi ir apliekama ar nodokļiem vienīgi tad, ja starp pakalpojumu sniedzēju un saņēmēju pastāv tiesiskas attiecības, kuru laikā notiek savstarpēja izpildījuma apmaiņa, un pakalpojumu sniedzēja saņemta atlīdzība veido faktiski atlīdzību par saņēmējam sniegto pakalpojumu (1994. gada 3. marta spriedums lietā C-16/93 *Tolsma, Recueil*, I-743. lpp., 13. un 14. punkts, kā arī tajos minētie judikatūra).

20 Otrkārt, ir svarīgi precizēt, ka saistībā ar Sestās PVN direktīvas 4. panta 2. punktu atbilstoši PVN kopējās sistēmas neitralitātes principa prasībām “izmantošanas” jēdziens attiecas uz visiem tiem darījumiem neatkarīgi no to juridiskās formas, kurus veicot, no attiecīgās ģermāniskās lietas pastāvīgi tiek gūti ienākumi (šajā sakarā skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-77/01 *EDM, Recueil*, I-4295. lpp., 48. punkts, un 2004. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-8/03 *BBL*, Krājums, I-10157. lpp., 36. punkts).

21 Šajā sakarā ir svarīgi norādīt, ka pamata prāvā apskatāmās darbības, kā tās aprakstītas šajā sprieduma 18. punktā, bija reklāmas darbības. Šajā gadījumā to veikšana neapņēma gūt pastāvīgus ienākumus.

22 Ir j?konstat?, ka SPÖ, lai nodrošin?tu savas darb?bas turpin?t?bu, tiek finans?ta, izmantojot publiskas subs?dijas atbilstoši Austrijas valsts likumam par partiju finans?šanu, [k? ar?] daž?dus ziedojumus un dal?bas maksas, ko maks? š?s partijas biedri.

23 T?p?c vien?gie ie??mumi, kam ir past?v?gs raksturs, ir no publisk? finans?juma un min?t?s partijas biedru dal?bas maks?m, šiem ie??mumiem it ?paši tiekot iekas?tiem, lai segtu zaud?jumus, ko izraisa pamata pr?v? apskat?m? darb?ba.

24 T?d?j?di ar š?d?m darb?b?m SPÖ veic komunik?cijas darb?bas, ?stenojot savus politiskos m?r?us, kas v?rsti uz to, lai t? k? politiska organiz?cija izplat?tu savas idejas. Konkr?t?k, SPÖ darb?bas, it ?paši ar t?s *Landesorganisation* starpniec?bu, m?r?is ir dot ieguld?jumu politisk?s gribas veidošan?, lai piedal?tos politisk?s varas ?stenošan?. Veicot šo darb?bu, SPÖ tom?r nepiedal?s nek?d? tirg?.

25 L?dz ar to pamata pr?v? apskat?m?s darb?bas nevar b?t “saimnieciska darb?ba” Sest?s PVN direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkta izpratn?.

26 ?emot v?r? iepriekš min?to, ir j?atbild, ka Sest?s PVN direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ?r?j?s rekl?mas darb?bas, ko veic dal?bvalsts politisk?s partijas da?a, nav j?uzskata par saimniecisku darb?bu.

Par ties?šan?s izdevumiem

27 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lem j? par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (otr? pal?ta) nospriež:

Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, 4. panta 1. un 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ?r?j?s rekl?mas darb?bas, ko veic dal?bvalsts politisk?s partijas da?a, nav j?uzskata par saimniecisku darb?bu.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – v?cu.